

24 באוקטובר 2012

חמאס וגופים נוספים הודיעו, כי הם מתנגדים נמרצות להכליל את לימודי השואה בבתי הספר של אונר"א. הדבר מבטא הן את הכחשת השואה הרווחת בקרב חמאס והן את חתירת חמאס לבלעדיות על מערכות החינוך ותכניהן ברצועה

בית ספר של אונר"א במחנה הפליטים ג'באליא, שברצועה (electronicintifada.net)

כללי

1. ב-17 באוקטובר פרסמה המחלקה לענייני פליטים בממשל חמאס הודעה בה היא מתנגדת נמרצות למה שהיא כינתה כוונת אונר"א לכלול מחדש את נושא השואה בתוכנית הלימודים של בתי הספר אותם היא מפעילה במחנות הפליטים הפלסטיניים. לדברי ההודעה החלטה זו היא בבחינת "פשע נגד הפליטים וזכות השיבה" ההודעה קוראת לראשות אונר"א לחזור בה מהחלטתה זו ולהפסיק להעביר "החלטות מפוקפקות" במסגרת השירותים שהיא מעניקה לפליטים הפלסטינים (צפא, 17 באוקטובר 2012).

2. ההודעה של ממשל חמאס פרסמה על רקע שמועות, שנפוצו בירדן, לפיהן מתכננת אונר"א להכניס מחדש את לימודי השואה לתוכנית הלימודים בבתי הספר המופעלים על ידה במחנות הפליטים הפלסטיניים, במסגרת לימודי פיתרון סכסוכים. השמועות הללו העלו גם את זעם המורים הירדנים, אשר פרסמו הצהרה לפיה, יסרבו ללמד היסטוריה, אשר "פוגעת בייעוד הפלסטיני". גם בלבנון פורסם גינוי (על תגובות להחלטת אונר"א ברצועת עזה ובעולם הערבי ראו נספח).

3. באונר"א הכחישו באופן בלתי פורמאלי את העובדה, כי קיימת כוונה להכניס את לימודי השואה כחלק מתוכנית הלימודים השנה. אולם את תגובתו הרשמית של דובר הארגון לא ניתן היה להשיג (אלע"ד ירדן, 16 באוקטובר 2012).

4. כחלק מהסיוע אותו מעניקה סוכנות אונר"א היא מפעילה 243 בתי ספר ברצועת עזה, בהם מתחנכים מעל 200,000 תלמידים (אתר אונר"א, 17 באוקטובר 2012) כמו כן מפעילה אונר"א בתי ספר ביהודה ושומרון ובמדינות ערביות בהן מצויים מחנות פליטים פלסטיניים. בשנים האחרונות שבה ועלתה מידי שנה סוגיית הוראת לימודי השואה בבתי הספר של אונר"א בשנים הקודמות כאשר התפרסמו ידיעות על כוונת הסוכנות להכניס נושא זה לתוכנית הלימודים, נפתח קמפיין מחאה, שגרם לסוכנות לחזור בה מהחלטתה. **תגובות חריפות במיוחד נרשמו בעבר ברצועת עזה על רקע התנגדותה העקרונית של חמאס ללימודי השואה המוגדרים על ידי כ"סיפור דמיוני שקרי**¹.

5. התגובות החריפות של חמאס בסוגיית לימודי השואה הינם חלק ממערכת הלחצים שהיא מפעילה על אונר"א. מטרת הלחצים הללו הינה להניע את המערכות החינוכיות של אונר"א (בתי ספר, מחנות קיץ) להשתלב במערכת החינוך של ממשל החמאס **ולהפעיל את בתי הספר על פי תוכניות החינוך של חמאס**. על פניו נראה כי הלחצים הללו של חמאס נוחלים הצלחות, ולו חלקיות, שמצאו ביטויים, בין השאר, בפגיעה במפעל מחנות הקיץ של אונר"א².

¹ בהקשר זה ראו פרסום מרכז המידע מ-7 במרץ 2011: "המאבק על אופי החינוך ברצועת עזה: חמאס והג'האד האסלאמי בפלסטין חוזרים ודורשים מאונר"א שלא ללמד את נושא השואה בבתי הספר שלה. זאת, מכיוון שלימודי השואה ("ההיסטוריה המזויפת והמסולפת הזאת") "מרעילים" את נפשותיהם של בני הנוער הפלסטיניים ובכך משרתים את ישראל".
² על מחנות הקיץ ראו פרסום מרכז המידע מ-30 ביולי 2012: "גם השנה נוצלו מחנות הקיץ ברצועת עזה על ידי חמאס ושאר ארגוני הטרור ברצועה לשילוב פעילות חברתית עם אינדוקטרינציה אסלאמית ופוליטית ואימונים סמי-צבאיים".

תגובות ברצועת עזה

6. בהודעה, שפרסמה המחלקה לענייני פליטים בממשל חמאס נאמר, כי התלמידים בבתי הספר של אונר"א אינם זקוקים לחומרי העשרה בנוגע לשואה כחומר לימוד בסיסי. בהודעה התבקשו כל הזרמים הפוליטיים, מוסדות החברה האזרחית הפלסטינית, הוועדות העממיות והאזרחיות והתאחדויות העובדים באונר"א לצאת נגד ההחלטות "המפוקפקות" (צפא, 17 באוקטובר 2012).

7. ד"ר **עצאם עדואן**, העומד בראש המחלקה לענייני פליטים בממשל חמאס טען כי אונר"א נתנה ללחצים מצד ישראל וארה"ב אשר מפחיתה את היקף הסיוע ומתנה זאת בלימוד השואה בהתאם לדרישות ישראל. לדבריו, **הם יקרעו את ספרי הלימוד בנושא השואה וישליכו אותן לפח האשפה** (פלסטין אליום, 17 באוקטובר 2012).

8. ארגון וועדות ההתנגדות העממיות פרסמו אזהרה לאונר"א לבל ילמדו את נושא השואה. בהודעת הארגון נאמר, כי זהו "ניסיון אומלל להפיץ את התעמולה הציונית והעם הפלסטיני" והוא "יתנגד לכך בכל האמצעים והדרכים". עוד נאמר, כי מן הראוי שאונר"א תתעניין בסוגיות שונות בחיי הפליטים הפלסטינים ובראשן הנכבה ולא ללמד את הילדים "סיפור ציוני שקרי" (פלסטין אליום, 17 באוקטובר 2012).

תגובות בירדן

9. בתגובה לשמועות פורסמה ב-15 באוקטובר הצהרה מטעם הוועד הפועל של מורי אונר"א בירדן³ בה הכריזו, כי הם מגנים את ההחלטה אשר לטענתם "משווה בין הרוצח לבין הקורבן". בהודעה דרשו המורים להכניס לתוכנית הלימודים במקום לימודי השואה את נושא "זכות השיבה וההיסטוריה של מלחמת 1948" לדבריהם לימוד השואה כחלק מנושא זכויות האדם פוגע ביעוד הפלסטיני ומשנה את עמדות התלמידים לגבי מיהו האויב האמיתי שלהם (www.timesofisrael.com), 16 באוקטובר 2012).

³ אונר"א מפעילה בירדן 172 בתי ספר, בעשרה מחנות פליטים, בהם לומדים כ-120,000 ילדים (אתר אונר"א, 17 באוקטובר 2012)

תגובות בלבנון

10. ארגון ת'אבת ל"זכות השיבה" בבירות, שבלבנון, גינה את החלטת אונר"א שלדבריו "נועדה לרוקן מתוכן את האוצר הלאומי של הדורות הפלסטינים". הוא קרא לאונר"א להתמקד במטרה לשמה היא נוסדה ולהחליף את לימודי השואה בלימודים אודות "הנכבה הפלסטינית" (מען, 18 באוקטובר 2012).⁴

⁴ בלבנון מפעילה אונר"א 68 בתי ספר, ב-12 מחנות פליטים, בהם לומדים כ-32,000 תלמידים (אתר אונר"א, 17 באוקטובר 2012)